

Fastställande av intäktsram enligt 5 kap. ellagen (1997:857)

Beslut

1. Energimarknadsinspektionen (EI) fastställer intäktsramen för E.ON Elnät Stockholm AB 556209-8599 avseende redovisningsenheten REL00571 till högst 2 362 535 tkr för tillsynsperioden 2012-2015 i 2010 års prisnivå.

Intäktsramen kommer efter tillsynsperioden att justeras för vart och ett av åren i perioden med följande faktorprisindex genom att

- a. kapitalbasens nuanskaffningsvärde räknas om med faktorprisindex (FPI) för byggnader¹ och
- b. den löpande påverkbara kostnaden räknas om med faktorprisindex (FPI) för elnätsföretag – lokalnät avseende löpande påverkbara kostnader².

Efter tillsynsperioden ska det faktiska utfallet avseende investeringar och utrangeringar jämföras med prognosen för investeringar och utrangeringar i kapitalbasen. Vidare ska den löpande opåverkbara kostnaden jämföras med det faktiska utfallet. Om det faktiska utfallet i dessa delar avviker från prognoserna kan intäktsramen komma att omprövas.

2. EI fastställer normnivån på kvaliteten i nätverksamheten för respektive kvalitetsindikator för tillsynsperioden till följande nivåer.

- a) Kvalitetsindikator: Aviserade avbrott (SAIDI) 15,88 min.
- b) Kvalitetsindikator: Oaviserade avbrott (SAIDI) 48,82 min.
- c) Kvalitetsindikator: Aviserade avbrott (SAIFI) 0,33 st.
- d) Kvalitetsindikator: Oaviserade avbrott (SAIFI) 1,07 st.

Efter tillsynsperiodens slut ska den faktiska kvaliteten i nätverksamheten jämföras med normnivån. Om den faktiska kvaliteten avviker från normnivån ska intäktsramen justeras i enlighet med vad som framgår av Energimarknadsinspektionens föreskrifter och allmänna råd (EIFS 2011:1) om vad som avses med kvaliteten i

¹ Framtaget av SCB, se bilaga 5.

² Framtaget av SCB, se bilaga 6.

nätkoncessionshavarens sätt att bedriva nätverksamhet vid fastställande av en intäktsram. Därvid kan intäktsramen komma att omprövas.

3. Beslutet gäller omedelbart.

Redogörelse för ärendet

Yrkanden m.m.

E.ON Elnät Stockholm AB 556209-8599, fortsättningsvis benämnt företaget, bedriver nätverksamhet i Enköping och Håbo kommuner i Uppsala län samt Danderyd, Norrtälje, Vaxholm, Värmdö, Österåker, Järfälla, Upplands-Bro, Sigtuna, Sollentuna, Upplands Väsby och Vallentuna kommuner i Stockholms län och antalet uttagspunkter är 120 166 (år 2010). Företaget har ett ledningsnät med cirka 64 meter ledning/uttagspunkt. I ansökan som inkom till EI den 31 mars 2011 samt i kompletterande inlagor den 20 april, 9 maj, 24 maj, 1 juni, 7 juni, 14 juni, 28 juni, 4 juli samt 23 september 2011 yrkar företaget att EI fastställer intäktsramen för tillsynsperioden 2012-2015 till 2 669 000 tkr. Den yrkade intäktsramen omfattar redovisningsenheten REL00571 med de nätkoncessioner som anges i bilaga 1a.

Företagets uppgifter till grund för bedömningen av en skäligen intäktsram

Allmänt

Företaget har till grund för sin ansökan om intäktsram haft att redovisa de uppgifter som följer av EI:s föreskrifter och allmänna råd (EIFS 2010:6) om nätkoncessionshavares förslag till intäktsram och insamling av uppgifter för att bestämma intäktsramens storlek. Av regeringens proposition 2008/09:141 s. 34 anges i avsnitt 5.2.2 att en nättinnehavare ska lämna in ett förslag till intäktsram till nätmyndigheten tillsammans med de uppgifter som krävs för att pröva förslaget. Det medför visserligen en ökad administrativ börda för företagen, men det förenklar processen om nätföretagen lämnar in inte bara relevanta uppgifter om sin verksamhet, utan också ett motiverat förslag till intäktsram baserat på de krav som ellagen ställer. Det kan förutsättas att nätkoncessionshavarna utarbetar underlag för en egen bedömning av vad som är en rimlig intäktsram. Fördelen är att myndigheten får besked om vilka grunder nätföretaget har för sin bedömning och möjlighet att tidigt ta ställning till de argument som nätkoncessionshavaren för fram.

E.ON Elnät bedriver verksamhet i två bolag, E.ON Elnät Sverige AB och E.ON Elnät Stockholm AB. Verksamheten i de två bolagen bedrivs med gemensamma resurser och processer. All personal finns i E.ON Elnät Sverige AB. Ekonomiskt redovisas verksamheterna till EI i fyra olika redovisningsenheter: E.ON Elnät Sverige AB med lokalnät syd REL00615, lokalnät nord REL00601 och regionnät RER00855 samt E.ON Elnät Stockholm AB med REL00571. Ansökan i detta ärende gäller REL00571 (E.ON Elnät Stockholm AB).

Företaget har för redovisningsenheten, Stockholm lokalnät, upprättat en verksamhetsplan för åren 2012-2015. Denna verksamhetsplan baseras på de krav om

leverans kvalitet, effektivitet och långsiktigt hållbar energiförsörjning som samhället, kunder och företaget ställer. För detta ändamål krävs, enligt företaget, en intäktsram, 2012-2015, uppgående till 2 669 miljoner kronor. I bilaga 1b finns närmare förklaringar till den yrkade intäktsramen med bl.a. förutsättningar för verksamhetsplanen i avsnitt 3.

Verksamhetsplanen förutsätter att verksamheten kan bedrivas under normala förhållanden och med normal utveckling. Det innebär att kostnader och konsekvenser av extrema händelser (t.ex. storm) inte är inräknade. Detta främst av skälet att konsekvenserna inte är förutsägbara (se bilaga 1b avsnitt 1). För att genomföra de åtgärder som planeras och för att täcka de kostnadsökningar statliga Svenska Kraftnät planerar kommer elnätspriserna i lokalnät Stockholm i genomsnitt att öka 3-4 procent per år under perioden 2012-2015 (se bilaga 1b avsnitt 1). Närmare redovisning av företagets yrkande och grunderna för det framgår i Verksamhetsplanen i bilaga 1b, avsnitt 5.

Företaget har härutöver i huvudsak redovisat nedan angivna uppgifter om kapitalkostnader, löpande kostnader och uppgifter om kvaliteten.

Kapitalkostnader

Företaget har beräknat kapitalkostnaden till 1 260 000 tkr.

Anläggningstillgångar som ingår i kapitalbasen per den 31 december 2010, uppgår till ett sammanlagt nuanskaffningsvärde om 5 013 473 tkr, se bilaga 1a, tabell 1.

Anläggningstillgångar som motsvarar 97,2 procent av det totala nuanskaffningsvärdet har redovisats till normvärde. Anläggningstillgångar som motsvarar 0,3 procent av det totala nuanskaffningsvärdet i den ingående kapitalbasen har värderats utifrån tillgångarnas anskaffningsvärde. Företaget har slutligen redovisat anläggningstillgångar motsvarande 2,5 procent av det totala nuanskaffningsvärdet till annat skäligt värde.

Vissa investeringar och utrangeringar av anläggningstillgångar kommer att genomföras under perioden. Förändringarna i nuanskaffningsvärdet för dessa investeringar och utrangeringar under perioden återges per halvår i bilaga 1a, tabell 2 och tabell 3. Företaget har angett att investeringarna bl.a. avser följande projekt: Nyanslutningar av bl.a. vindkraftverk, reinvesteringar för att göra nätet mer vädersäkert, bygga bort oisolerade ledningar, förstärka lågspänningsnät m.m. Se avsnitt 4.7 i företagets ansökan i bilaga 1b.

Företaget avser investera i anläggningar till ett totalt nuanskaffningsvärde om 728 670 tkr och utrangera anläggningar till ett totalt nuanskaffningsvärde om 411 474 tkr under perioden.

Företaget har uppgett att kapitalkostnaden beräknas med en WACC på 6,5 procent (real före skatt). Skälet till att denna ränta använts är att den är lika med företagets avkastningskrav på investeringar i elnätsverksamheten och att den är ett genomsnittsvärde för perioden 2003 till 2009, vilket företaget anser är en långsiktig stabil nivå.

Avskrivningstider och kategoriindelning för elnätets anläggningar följer de riktlinjer EI har beslutat i rapporten EI R2010:24. Dessa sammanfaller med de avskrivningstider företaget använder i sin normala redovisning.

Baserat på planerade och förväntade investeringar och upprättad avskrivningsplan förväntas de totala tillgångarna öka från drygt 2 200 000 tkr (år 2010) till omkring 2 500 000 tkr (år 2015). Företaget beräknas ha en avkastning på totalt kapital för hela perioden 2005-2015 på i genomsnitt 8,7 procent.

Löpande kostnader

Företaget har i enlighet med 5 kap. 10 – 13 §§ EI:s föreskrifter och allmänna råd (EIFS 2010:6) redovisat löpande påverkbara kostnader för 2006-2009. Dessa kostnader återfinns i bilaga 1a, tabell 4, tabell 5 och tabell 7. Med påverkbara kostnader avses kostnader som inte definieras som opåverkbara, exempelvis kostnader för drift och underhåll, kundspecifika kostnader såsom kostnader för mätning, beräkning och rapportering.

Företaget har sammanfattningsvis anfört att man har beräknat den påverkbara kostnaden för tillsynsperioden till 474 000 tkr i 2010 års prisnivå. Prognosen för de löpande påverkbara kostnaderna har baserats på den verksamhetsutveckling som man anser vara nödvändig för perioden. Se avsnitt 5.11 i företagets ansökan i bilaga 1b.

Företaget har, enligt 5 kap. 14 § ovan nämnda föreskrifter, prognostiserat sina löpande opåverkbara kostnader för tillsynsperioden till 934 510 tkr³ (bilaga 1a, tabell 8). Med opåverkbara kostnader avses kostnader för nätförluster (fördelat på inköp och egen produktion), abonnemang till överliggande och angränsande nät och ersättning till vissa producenter enligt 3 kap. 15 § ellagen samt myndighetsavgifter enligt förordningen (1995:1296) om vissa avgifter på elområdet.

Företaget har sammanfattningsvis anfört att man förväntar sig kraftigt ökande priser från Svenska Kraftnät, enligt Svenska Kraftnäts investerings- och finansieringsplan. Man förväntar sig att även regionnätsägarna höjer priserna, vilket påverkar företaget. Företaget anger att nätförlusterna prognostiseras som andel av den distribuerade volymen och att nätförlusterna handlas på NordPools terminsmarknad och att hänsyn tagits till införandet av prisområden, se företagets ansökan, avsnitt 4.4 och 4.5 i bilaga 1b.

Övriga kostnader i nätverksamheten

Företaget har redovisat att det också anser att intäktsramen, utöver redovisade kapital- och löpande kostnader, ska täcka kostnader om 43 000 tkr (se avsnitt 5.4, 5.9 och 5.11 i bilaga 1b). Detta belopp avser kompensering för vissa arbets- och materialomkostnader vilka företaget menar att det varken får via normvärden eller via den historiska kostnadsbasen för löpande kostnader. Företag som själva uppför anläggningarna och redovisar dessa kostnader som löpande kostnader, får täckning för sina material- och arbetsomkostnader via den historiska kostnadsbasen. Företaget upphandlar dessa tjänster externt, och aktiverar därmed kostnaderna i sin helhet. Företaget hävdar att detta

---

³ I företagets Verksamhetsplan, bilaga 1b avsnitt 5.11, är detta avrundat till 935 miljoner kronor.

belopp, som står i proportion till det reducerade beloppet på kapitalkostnaden, ska tillföras den historiska kostnadsbasen.

Övrigt utredningsunderlag i ärendet

Kvaliteten i sättet att bedriva nätverksamheten

Företagets uppgifter om avbrott i överföringen av el för åren 2006-2009 återges i bilaga 2.

Företaget har inte tagit hänsyn till någon kvalitetsjustering i begärd intäktsram, utgångspunkten är att målet kommer att uppnås men inte överträffas.

Intäkter i nätverksamheten

Intäkterna för perioden 2006-2009 uppgick totalt till 2 046 225 tkr enligt årsrapporterna för nämnda år.⁴

Tabell 1 Totala intäkter

	2006	2007	2008	2009	Summa
Totala intäkter (tkr)	454 411	505 028	523 181	563 605	2 046 225

Sammanfattning av yrkad intäktsram

I tabell 2 redovisas en sammanställning av företagets yrkade intäktsram samt redovisade kostnader (tkr).

Tabell 2 Företagets yrkande

	Summa
Kapitalkostnader (tkr) ⁵	1 260 000
Löpande opåverkbara kostnader (tkr) ⁶	935 000
Löpande påverkbara kostnader (tkr) ⁷	474 000
Övriga kostnader (tkr) ⁸	43 000
Ansökt intäktsram för hela perioden (tkr)	2 669 000

⁴ Intäkterna hämtats från följande poster i årsrapporterna: RR7101, RR7102, RR7103, RR7111, RR7113, RR71150, Övriga intäkter enligt not RR 2006-2009. I de fall flera redovisningsenheten består av sammanslagna redovisningsenheter under perioden 2006-2009 har posterna i årsrapporterna också summerats i detta avseende.

⁵ Uppgiften hämtad ur företagets ansökan, se tabell i avsnitt 5.11, bilaga 1b.

⁶ Uppgiften hämtad ur företagets ansökan, se tabell i avsnitt 5.11, bilaga 1b.

⁷ Uppgiften hämtad ur företagets ansökan, se tabell i avsnitt 5.11, bilaga 1b.

⁸ Se rubriken Övriga kostnader i nätverksamheten.

Aktuella regler

Allmänna bestämmelser

I 1 kap. 4 § ellagen (1997:857) definieras vad som avses med **nätverksamhet**. Med det förstås att ställa elektriska starkströmsledningar till förfogande för överföring av el. Till nätverksamhet hör också projektering, byggande och underhåll av ledningar, ställverk och transformatorstationer, anslutning av elektriska anläggningar, mätning och beräkning av överförd effekt och energi samt annan verksamhet som behövs för att överföra el på det elektriska nätet.

Med **intäktsram** avses enligt 1 kap. 5 a § ellagen de samlade intäkter som en nätkoncessionshavare högst får uppbära från nätverksamheten under en tillsynsperiod.

5 kap. ellagen innehåller bestämmelser om nätkoncessionshavarens intäkter från nätverksamheten och om skälighetsbedömningen av dessa intäkter. Av bestämmelserna framgår bl.a. följande.

En intäktsram ska enligt 1 § första stycket fastställas i förväg för varje tillsynsperiod som ska vara fyra kalenderår, om det inte finns särskilda skäl för en annan tidsperiod (4 §).

Vid fastställande av en intäktsram för en nätkoncessionshavarens intäkter från ett ledningsnät inom ett område ska intäktsramen fastställas för varje område för sig och vad gäller intäkter från en regionledning, för nätkoncessionshavarens samtliga regionledningar i hela landet (22 och 23 §§). Om nätmyndigheten enligt 3 kap. 3 § ellagen har medgivit att flera nätkoncessionsområden för område får redovisas samlat, ska dock dessa vid fastställandet av intäktsramen anses utgöra ett område (22 § andra stycket).

Av beslutet om fastställande av intäktsram ska det framgå vilka uppgifter och metoder som har använts vid fastställandet av ramen (3 § andra stycket). Ett sådant beslut gäller utan hinder av att det överklagas, d.v.s. det gäller omedelbart (19 §).

Vid beräkningen av intäktsramens storlek är utgångspunkten (6 §), att ramen ska täcka **skäliga kostnader** för att bedriva nätverksamhet under tillsynsperioden och ge en rimlig **avkastning** på det kapital som krävs för att bedriva verksamheten (kapitalbas).

När intäktsramen bestäms ska även hänsyn tas till **kvaliteten** i nätkoncessionshavarens sätt att bedriva nätverksamheten (7 §). En sådan bedömning kan medföra en ökning eller minskning av vad som anses vara en rimlig avkastning på kapitalbasen. Vid denna bedömning ska ett avbrott i överföringen av el beaktas i den utsträckning avbrottet inte medför skadeståndsskyldighet för nätkoncessionshavaren eller ger rätt till avbrottsersättning enligt 10 kap. 10 § ellagen.

Det följer av 5 kap. 7 § tredje stycket ellagen jämfört med 15 § förordningen (2010:304) om fastställande av intäktsram enligt ellagen (kapitalbasförordningen) att EI har bemyndigats att meddela föreskrifter om vad som avses med kvaliteten i nätkoncessionshavarens sätt att bedriva nätverksamheten enligt 5 kap. 7 § ellagen.

Sådana föreskrifter har EI meddelat enligt EI:s föreskrifter och allmänna råd (EIFS 2011:1) om vad som avses med kvaliteten i nätkoncessionshavarens sätt att bedriva nätverksamheten vid fastställande av intäktsram. Föreskrifterna trädde i kraft den 1 april 2011.

Med **skäliga kostnader** i nätverksamheten avses kostnader för en ändamålsenlig och effektiv drift av en nätverksamhet med likartade objektiva förutsättningar. Kostnad för avbrottsersättning enligt 10 kap. 10 § ellagen ska dock inte anses vara en skälig kostnad (8 §).

Kapitalbasen ska beräknas med utgångspunkt i de tillgångar som nätkoncessionshavaren använder för att bedriva nätverksamheten. Vidare ska hänsyn tas till investeringar och avskrivningar under tillsynsperioden (9 §).

En tillgång som inte behövs för att bedriva verksamheten ska anses ingå i kapitalbasen, om det skulle vara oskäligt mot nätkoncessionshavaren att bortse från tillgången.

I **kapitalbasförordningen** finns närmare bestämmelser om vad som avses med anläggningstillgångar (3 §), vilka tillgångar som ingår i kapitalbasen (7 §) och om värdering av anläggningstillgångar (9 – 11 §§) samt om förändring i prisläget (12 §). En anläggningstillgång ska ingå (7 §) i kapitalbasen från det halvårsskifte som följer på den tidpunkt då den börjat användas. Tillgången ska inte ingå i kapitalbasen från det halvårsskifte som infaller närmast efter den tidpunkt då den slutat användas.

Bestämmelser avseende vilka uppgifter som ska redovisas

EI har enligt 16 § 1 kapitalbasförordningen bemyndigats att meddela närmare föreskrifter om skyldigheten för en nätkoncessionshavare att lämna förslag till intäktsram och att lämna uppgifter enligt 5 kap. 2 § ellagen. EI har med stöd av detta bemyndigande meddelat föreskrifter och allmänna råd (EIFS 2010:6) om nätkoncessionshavares förslag till intäktsram och insamling av uppgifter för att bestämma intäktsramens storlek vilka trädde i kraft den 15 oktober 2010. Föreskrifterna innehåller bl.a. bestämmelser om när en intäktsram senast ska lämnas och vilka närmare uppgifter som ska redovisas.

Bestämmelser avseende avstämning efter tillsynsperiodens slut

Efter tillsynsperiodens slut ska nätmyndigheten (EI) göra en avstämning av det faktiska utfallet under perioden. Det följer av 5 kap. 13 § jämfört med 5 kap. 14 § ellagen att EI i vissa fall ska ompröva intäktsramen och för att kunna göra den bedömningen ska myndigheten kontrollera om de antaganden som legat till grund för fastställelsebeslutet överensstämmer med det faktiska utfallet under perioden.

I 7 kap. 1-5 §§ enligt de ovan nämnda föreskrifterna om redovisning av uppgifter finns närmare bestämmelser om när uppgifterna för avstämning senast ska lämnas (31 mars efter tillsynsperiodens slut) och vilka uppgifter som då ska lämnas till EI.

Energimarknadsinspektionens bedömning

Allmänt om prövningen av en yrkad intäktsram

EI ska fastställa en intäktsram för tillsynsperioden 2012-2015 och har att ta ställning till om den av företaget yrkade intäktsramen är skälig.

Vid skälighetsbedömningen av den yrkade intäktsramen har EI dels att beakta kundernas intresse av låga och stabila tariffer och dels att intäktsramen ska vara tillräcklig för att täcka företagets skäliga kostnader och ge en rimlig avkastning på det kapital som krävs för att bedriva verksamheten. Intäktsramen ska även säkerställa att företagen kan hålla en hög leveranssäkerhet och att de kan genomföra nödvändiga investeringar för att bibehålla nätets kapacitet och vid behov bygga ut det befintliga nätet.

Av förarbetena framgår i denna del bl.a. följande. Vid skälighetsbedömningen ska kundernas behov av låga och stabila elnätstariffer beaktas (prop. 2008/09:141 s. 22). Det har inte framkommit skäl att frångå den grundprincip för skälighetsbedömningen som anges i nuvarande 4 kap. 1 § första stycket ellagen. Nättarifferna ska således även i fortsättningen vara utformade så att nätkoncessionshavarens samlade intäkter från nätverksamheten är skäliga i förhållande till dels de objektiva förutsättningarna att bedriva nätverksamheten, dels nätkoncessionshavarens sätt att bedriva nätverksamheten (prop. 2008/09:141 s. 58). De kostnader som avses är i huvudsak kostnader för kapital samt löpande rörliga och fasta kostnader i nätverksamheten. En förutsättning för att nätverksamheten ska kunna bedrivas på ett ändamålsenligt sätt är att nätföretagen har rätt till en rimlig avkastning på det kapital som krävs för att bedriva verksamheten. En rimlig avkastning motsvarar den avkastning som fordras för att i konkurrens med alternativa placeringar med motsvarande risk kunna attrahera kapital för investeringar (a. prop. s. 60 – 61). Såväl den gällande som den föreslagna regleringen syftar till att nätföretagens verksamhet ska bedrivas effektivt till låga kostnader. Regleringen ska syfta till att säkerställa att kunden får betala ett skäligt pris för nättjänsten. Vidare ska regleringen bidra till att ge kunderna en långsiktig leveranssäkerhet och trygga den svenska elförsörjningen. Nätföretagen ska också få stabila och långsiktiga villkor för sin nätverksamhet. Ytterligare ett viktigt mål med regleringen är att den ska understödja utvecklingen av en väl fungerande elmarknad (a. prop. s. 58).

EI:s metod för att pröva skäligheten i den yrkade intäktsramen

För att pröva de yrkade intäktsramarna har EI tagit fram en schablonmetod som beräknar den intäkt som ett företag långsiktigt behöver för att säkerställa att driften sker med en hög leveranssäkerhet och som ger utrymme för att nödvändiga investeringar kan genomföras. För att säkerställa att samtliga företag behandlas lika är schablonmetodens beräkning frikopplad från företagets bokförda kostnader. Den beräknade intäkten bygger istället på antaganden om vad ett rimligt effektivt företag bör ha för kostnadstäckning och avkastning under tillsynsperioden. EI har härvid bedömt att en rimlig avkastning erhålls med en real kalkylränta före skatt om 5,2 procent. En mer ingående beskrivning av EI:s bedömning av rimlig kalkylränta återfinns i bilaga 3. När det sedan gäller kapitalkostnaderna som beräknas med schablonmetoden skiljer sig dessa

i de allra flesta fall från företagets bokföringsmässiga avskrivningar och finansiella kostnader samt avkastningskrav i verksamheten. Det beror på att EI anser att kapitalkostnaderna ska ge en långsiktig och stabil utveckling av nätavgifterna genom att de fördelas jämnt över anläggningarnas livslängd för att på så sätt säkerställa att intäkterna fördelas jämnt över tiden. Schablonmetoden tar inte heller hänsyn till hur företagen historiskt har fått kostnadstäckning för sina kostnader för att driva elnätet. Det innebär att skillnaden mellan företagets faktiska intäkter i dagsläget och den långsiktigt stabila intäkt som beräknas med schablonmetoden kan komma att behöva utjämnas för att säkerställa att kravet på att kunderna ska ha låga och stabila tariffer beaktas fullt ut.

Den teoretiska grunden för beräkningsmetoderna beskrivs bl.a. i EI:s rapport EI R2009:9 Förhandsreglering av elnätstariffer - principiella val i viktiga frågor och rapport EI R2010:24 Förhandsprövning av elnätstariffer – slutrapport inför första tillsynsperioden 2012-2015. För en kortfattad information om metoden, se bilaga 4.

EI:s bedömning av den yrkade Intäktsramen

För att EI ska kunna beräkna en intäkt med schablonmetoden har EI begärt in de uppgifter som framgår av föreskrifterna EIFS 2010:6. Företaget har lämnat de begärda uppgifterna.

EI har utifrån detta underlag beräknat intäkten med schablonmetoden (för detaljerade formler samt beräkningar, se bilaga 4 och 7) och funnit att en långsiktig godtagbar högsta intäktsram uppgår till 2 704 724 tkr i 2010 års prisnivå.

Tabell 3 Underlag för beömning av den yrkade intäktsramen

		tkr
Kapitalkostnad		1 340 597
Löpande kostnader		
	Opåverkbara kostnader	934 510
	Påverkbara kostnader	429 616
Beräknad Intäkt med schablonmetoden		2 704 724
Yrkad Intäktsram		2 669 000
Intäkter 2006-2009 i 2010 års prisnivå		2 191 441

Kapitalkostnaden har beräknats utifrån en ingående kapitalbas på 5 013 473 tkr och med hänsyn till den investerings- och uttrangeringsplan som företaget redovisat i sin ansökan, se bilaga 1a.

EI bedömer att en real kalkylränta före skatt på 5,2 procent⁹ är skälig, samt att avskrivningstiderna ska vara 40 respektive 10 år i enlighet med vad som redovisats i bilaga 4. En detaljerad redovisning av beräkningen av kapitalkostnaden för företaget

⁹ Motivering till vald kalkylränta framgår i bilaga 3.

framgår av bilaga 7. Företaget har i sin ansökan utgått från en kalkylränta som uppgår till 6,5 procent. Företagets skäl för en högre kalkylränta har redovisats under rubriken kapitalkostnader. EI bedömer sammantaget inte att de skäl som nätföretaget uppgett för att kalkylräntan bör vara högre föranleder någon annan bedömning än den som EI gjort. En detaljerad redovisning av beräkningen av kapitalkostnaden för företaget framgår av bilaga 7. EI har beräknat kapitalkostnaden till 1 340 597 tkr.

Den löpande opåverkbara kostnaden har beräknats i enlighet med den prognos företaget har redovisat till EI. En detaljerad redovisning av beräkningen av den opåverkbara kostnaden för företaget framgår av bilaga 7.

Företaget har i sin ansökan angett att de påverkbara löpande kostnaderna ska uppgå till 474 000 tkr. EI har i schablonmetoden beräknat de löpande påverkbara kostnaderna till 429 616 tkr. Av 5 kap 8 § ellagen framgår att som skäliga kostnader för att bedriva nätverksamheten ska anses kostnader för en ändamålsenlig och effektiv drift av en nätverksamhet med likartade objektiva förutsättningar. Detta innebär att det inte nödvändigtvis är företagets egna löpande kostnader som ska ligga till grund för intäktsramen. De skäl företaget anfört för att beräkna de påverkbara löpande kostnaderna till ett högre belopp är inte sådana att EI bedömer att de kan ligga till grund för bedömningen av intäktsramen.

Företaget har i sin ansökan angett att de yrkar på täckning för övriga kostnader uppgående till 43 000 tkr som löpande kostnader. Dessa kostnader avser vissa arbets- och materialomkostnader. Företaget har inte visat att det har haft sådana kostnader. Yrkandet ska därför avslås i denna del.

Företagets yrkade intäktsram om 2 669 000 tkr överstiger inte den av EI beräknade långsiktiga högsta godtagbara intäktsramen. Vid skälighetsbedömningen ska EI beakta kundernas rätt till låga och stabila tariffer. Detta innebär att kunderna inte ska få omotiverat stora avgiftsförändringar från ett år till ett annat. Hur stora förändringar som kan tillåtas i det enskilda fallet måste bedömas utifrån företagets nuvarande intäktsnivå.

Företagets intäkter för åren 2006-2009 uppgår till 2 191 441 tkr i 2010 års prisnivå. En beräknad långsiktigt godtagbar intäktsram enligt schablonmetoden i 2010 års prisnivå är därmed 513 283 tkr högre än för fyraårsperioden 2006-2009. En avgiftshöjning med detta belopp är inte förenligt med kravet på låga och stabila tariffer och en utjämning över tid är därför nödvändig.

För att säkerställa att avgifterna inte höjs oskäligt mycket från år till år bedömer EI att utjämningen måste ske under fyra tillsynsperioder, dvs. 16 år. Då EI:s beräkningar utgår från företagets intäkter för 2006-2009 (i 2010 års prisnivå), måste utjämningen även omfatta åren 2010 och 2011. Utjämningen kommer därför att ske över 18 år (16+2). Med hänsyn härtill kan intäkterna för tillsynsperioden 2012-2015 därför endast tillåtas att öka med högst 6/18 av 513 283 tkr. Dessa sex artondelar (6/18) motsvaras av ett belopp på 171 094 tkr och ger företaget en högsta tillåten intäktsram för 2012-2015 om totalt

2 362 535 (2 191 441 + 171 094) tkr mot yrkade 2 669 000 tkr. Företagets yrkade intäktsram ska därför sättas ned med 306 465 tkr och fastställas till 2 362 535 tkr för tillsynsperioden.

Bedömning av kvaliteten i nätverksamheten

EI ska vid beräkning av en skälig intäktsram också bestämma vad som är en rimlig kvalitet på leveranssäkerheten enligt 5 kap. 7 § ellagen.

EI har med stöd av bemyndigande, utarbetat föreskrifter (EIFS 2011:1), för bedömning av kvalitetsnivån i nätverksamheten såsom redovisats ovan under rubriken Aktuella regler. Innebörden i dessa föreskrifter är att EI vid fastställande av en intäktsram också fastställer normnivån på kvaliteten för tillsynsperioden. Mer om hur kvaliteten i nätverksamheten ska bedömas beskrivs i EI:s rapport EI R2010:08 Kvalitetsbedömning av elnät vid förhandsreglering.

EI har beräknat normnivån på kvaliteten i nätverksamheten för respektive kvalitetsindikator som anges i föreskrifterna och de allmänna råden EIFS 2011:1 för tillsynsperioden till följande nivåer.

Kvalitetsindikator: Aviserade avbrott (SAIDI) 15,88 min.

Kvalitetsindikator: Oaviserade avbrott (SAIDI) 48,82 min.

Kvalitetsindikator: Aviserade avbrott (SAIFI) 0,33 st.

Kvalitetsindikator: Oaviserade avbrott (SAIFI) 1,07 st.

Normnivån är beräknad på det sätt som anges i nämnda föreskrifter utifrån de avbrottsdata som företaget redovisat och som återfinns i bilaga 2.

Angående avstämning efter tillsynsperiodens slut se nedan under rubriken Kvaliteten i nätverksamheten efter tillsynsperiodens slut.

Avstämning efter tillsynsperiodens slut

Allmänt

Efter tillsynsperiodens slut gör EI en avstämning mellan de antaganden och förutsättningar som legat till grund för den fastställda intäktsramen enligt detta beslut. I EI:s tillsyn ingår också att göra en jämförelse mellan företagets samlade, faktiska intäkter och den fastställda intäktsramen (Prop. 2008/09:141. s.40 f och s.108).

Den fastställda intäktsramen förutsätter att det faktiska utfallet avseende kapitalbasens investeringar och utrangeringar ska jämföras med den prognos företaget gjort. Detsamma gäller för den löpande opåverkbara kostnaden. Prognosen ska jämföras med det faktiska utfallet. För det fall det finns skäl att anta att ramen är större än vad som är motiverat av senare kända förhållanden och avvikelser inte är ringa ska EI ompröva intäktsramen (5 kap. 13 och 14 §§ ellagen).

I EI:s föreskrifter och allmänna råd (EIFS 2010:6) finns närmare bestämmelser om när (senast 31 mars året efter tillsynsperiodens slut) och vilka uppgifter företaget ska lämna för att EI ska kunna göra denna avstämning.

När det gäller omprövning av intäktsramen erinrar EI om att företaget, både under eller efter tillsynsperioden, kan ansöka om omprövning av ramen enligt bestämmelserna i 5 kap. 10, 12 och 15 §§ ellagen. I vissa fall ska även EI, på eget initiativ, ompröva en intäktsram enligt vad som närmare stadgas i 5 kap. 11, 13 och 16 §§ ellagen.

Automatisk justering av intäktsramen

Intäktsramen fastställs i 2010 års prisnivå. I samband med att avstämning görs efter tillsynsperiodens slut på sätt som redovisats i föregående avsnitt, kommer EI att räkna om den beslutade intäktsramen för vart och ett av åren med vissa kostnadsprisindex. Dessa är faktorprisindex för byggnader avseende kapitalkostnaden och faktorprisindex för elnätverksamhet avseende den löpande påverkbara kostnaden enligt vad som anges i punkten 1 a och b i beslutet.

Kvaliteten i nätverksamheten efter tillsynsperiodens slut

I detta beslut om intäktsram har EI som ovan redovisats angett normnivån på kvaliteten. Efter tillsynsperiodens slut ska den faktiska kvaliteten i nätverksamheten jämföras med normnivån. Om den faktiska kvaliteten avviker från normnivån ska intäktsramen justeras i enlighet med vad som framgår av Energimarknadsinspektionens föreskrifter och allmänna råd om vad som avses med kvaliteten i nätkoncessionshavarens sätt att bedriva nätverksamhet vid fastställande av en intäktsram (EIFS 2011:1).

Avstämning av intäkterna för tillsynsperioden mot intäktsramen

Om det visar sig att nätkoncessionshavarens samlade intäkter från nätverksamheten under perioden avviker från den fastställda intäktsramen, kan ramen för påföljande tillsynsperiod komma att minska respektive öka med det avvikande beloppet. I vissa fall tillkommer dessutom ett överdebiteringstillägg. Detta följer av 5 kap. 20 och 21 §§ ellagen.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis ska intäktsramen för företaget avseende redovisningsenheten REL00571 uppgå till 2 362 535 tkr för tillsynsperioden 2012-2015 i 2010 års prisnivå och på sätt som närmare anges i beslutet enligt punkten 1.

Summa beräknad intäktsram enligt schablonmetoden	2 704 724
Historisk intäkt 2006-2009 uppräknat till 2010 års prisnivå	2 191 441
Skillnad mellan historisk och beräknad intäkt	513 283
6 / 18 av skillnaden	171 094
Beslutad intäktsram 2012 - 2015	2 362 535

Därtill ska normnivån på kvaliteten i nätverksamheten för varje år i tillsynsperioden anges till nivåerna på kvalitetsindikatorerna som närmare framgår av punkten 2.

Enligt 5 kap 19 § ellagen gäller detta beslut utan hinder av att det överklagas.

Hur man överklagar, se bilaga 8.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Yvonne Fredriksson. Vid den slutliga handläggningen har därutöver deltagit ställföreträdande generaldirektören Tony Rosten, chefsjuristen Göran Morén, tillförordnade avdelningschefen Linda Werther samt civilingenjören Lena Jaakonantti, föredragande.

Yvonne Fredriksson

Lena Jaakonantti

Bilagor till beslutet

- 1 a. Signerad rapport och b. Företagets ansökan om intäktsram (Verksamhetsplan)
- 2 Brev med uppgifter om avbrott för perioden 2006-2009
- 3 Kalkylränta i elnätsverksamhet, Energimarknadsinspektionen
- 4 Metod för beräkning av intäktsram, formler samt kortfattad beskrivning
- 5 Faktorprisindex för byggnader (SCB)
- 6 Faktorprisindex för elnätsverksamhet, lokalnät (SCB)
- 7 Beräknad intäktsram
- 8 Hur man överklagar